

UCHWAŁA NR XLVII/324/2018
RADY GMINY ZARSZYN

z dnia 14 lutego 2018 r.

w sprawie przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarszyn na lata 2018-2020

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz.1390) oraz art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn.zm.) Rada Gminy w Zarszynie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarszyn na lata 2018 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zarszyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

PRZEWODNICZĄCY
Janusz Konieczny
Rada Gminy Zarszyn
mgr Janusz Konieczny

Załącznik do uchwały Nr XLVII/324/2018
Rady Gminy Zarszyn
z dnia 14 lutego 2018 r.

***GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY ZARSZYN
NA LATA 2018-2020***

Grudzień 2017

Spis treści

1. Wstęp.....	-3
2. Podstawy prawne programu.....	- 4
3. Rodzaje przemocy.....	- 4
4. Cykle przemocy.....	- 6
5. Adresaci Programu.....	-8
6. Diagnoza zjawiska przemocy.....	-8
6.1.Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego.....	-9
6.2.Skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Zarszyn.....	-9
7. Program, jego cel główny i cele szczegółowe oraz zadania.....	-10
7.1.Cel główny programu.....	-10
7.2.Cele szczegółowe programu.....	-11
8. Sposób realizacji programu.....	
8.1. Zarządzanie programem.....	-13
8.2.Monitorowanie i ewaluacja.....	-14
8.3.Finansowanie programu.....	-14
9. Zakończenie.....	-14

1.WSTĘP

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą oraz wobec osób stosujących przemoc normuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz.1390). Ustawa wyróżnia zadania samorządowe (własne jednostek samorządu terytorialnego) i zadania rządowe (zadania zlecone z zakresu administracji rządowej). Zadania samorządowe przyporządkowane zostały poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego: gminie, powiatowi i samorządowi województwa. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ustawa zalicza do tego systemu opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodku wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W ramach poradnictwa gmina ma za zadanie prowadzić działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Preambuła znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wyraźnie podkreśla, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Dom rodzinny, nie zawsze kojarzony jest z ciepłem, miłością i bezpieczeństwem, niestety często jest miejscem, w którym rodzi się cierpienie, ból i lęk, oraz dochodzi do tragedii. Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Doznają urazów nie tylko fizycznych, ale i psychicznych, podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym, często współistniejącym z uzależnieniami członków rodziny. Przemoc najczęściej kojarzy się z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem, lecz przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego uczuć, niszczenie jego poczucia własnej wartości, niszczenie przedmiotów, do których jest przywiązany, znęcanie się nad zwierzętami, które kocha, głodzenie, ograniczanie swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe, izolowanie od otoczenia. W rozumieniu ustawy, przemocą w rodzinie jest - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub

dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemocą jest wszystko to, co czynione jest z myślą o zranieniu drugiego człowieka lub wyrządzeniu mu krzywdy. Przemoc dotyka zwykle osoby najsłabsze, tj. dzieci, kobiety, a także osoby starsze i niepełnosprawne. Niniejszy Program opracowany został w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zarszynie.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1769 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U z 2016 roku, poz. 487 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2015 roku, poz. 875 ze zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U z 2017 roku, 1875 ze zm.).
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

3. RODZAJE PRZEMOCY

Przemoc w rodzinie - to zamierzone i wykorzystujące przewagę siły działanie skierowane przeciw członkowi rodziny naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Wyróżnia się dwa ogólne rodzaje przemocy:

- **przemoc gorąca** - furia; pęknięcie tamy emocjonalnej, która przestaje powstrzymywać uczucia pochodzące z frustracji; wulkan emocjonalny; widowiskowa, widoczna; szybko przechodzi; jest skumulowaną siłą uczuć, której nie da się zatrzymać;

- **przemoc chłodna** - zrealizowanie scenariusza przemocy, który ma na celu pogwałcenie dóbr i praw drugiej osoby; zaplanowana; zdarza się w pozornie dobrej rodzinie; nie ma tu furii i gniewu.

Formy przemocy:

-przemoc fizyczna,

-przemoc psychiczna,

-przemoc seksualna,

-przemoc finansowa,

- cyberprzemoc,

Przemoc fizyczna - Zamierzone działanie człowieka, zwrócone przeciwko fizyczności członka jego rodziny, niosące ryzyko uszkodzenia w ciele. Bicie, popychanie, torturowanie, policzkowanie, uderzenie pięścią, kopanie, drapanie, plucie, szarpanie za włosy, gryzienie, wykręcanie rąk, duszenie, okaleczenie, przypalanie papierosem, wyrywanie paznokci, parzenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni, napaść, uwięzienie, i wszelkie inne działania, które wywierają ból i strach. **Objawy:** sińce, obrzęki na twarzy, ramionach, klatce piersiowej, plecach, pod pachami, na dłoniach, stopach, pośladkach, ślady po oparzeniach, rany cięte, kłute, blizny za uszami, otwarte rany w nietypowych miejscach.

Przemoc psychiczna - Działanie mające na celu pozbawienia ofiary zaufania do siebie samej, tak, aby czuła się samotna i zależna tylko od agresora. Przymus i groźby, upokarzanie, zastraszanie, poniżanie, emocjonalne wykorzystywanie, szantaż emocjonalny, wyzywanie, obwinianie, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, manipulowaniem poczuciem winy, karanie przez odmowę uczuć, odmawianie współżycia seksualnego, wyśmiewanie, zawstydzanie, kontrolowanie lub uniemożliwianie kontaktów z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, narzucanie własnych poglądów, zakaz opuszczania domu, miłość warunkowa, brak zainteresowania, brak szacunku, stała krytyka, oskarżanie o wywołanie przemocy, zaprzeczenie przemocy, porywanie **dzieci**, wykorzystywanie pozycji mężczyzny, wymaganie bezwzględnego posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna, podsłuchiwanie rozmów telefonicznych, niszczeniu przedmiotów cennych dla ofiary. **Objawy:** niska samoocena, wzmożona czujność, tiki nerwowe, zmiana nastrojów, słaba kontrola emocji.

Przemoc seksualna - Wymuszanie pożycia seksualnego, aktywności seksualnej, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia, krytyka zachowań seksualnych, zmuszanie do oglądania filmów lub gazet pornograficznych, straszenie gwałtem, gwałt, straszenie karami fizycznymi i psychicznymi w razie odmowy współżycia, filmowanie podczas działań seksualnych, rozbieranie z zastosowaniem przemocy fizycznej.

Przemoc finansowa - Zabieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie możliwości pracy, brak zaspakajania potrzeb materialnych, kontrola wydawania pieniędzy.

Cyberprzemoc - to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych - komunikatorów, czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Przykłady cyberprzemocy: wysyłanie wulgarnych e-maili i sms-ów; kłótnie internetowe (flame war); publikowanie i rozsyłanie ośmieszających informacji, zdjęć i filmów; podszywanie się pod inną osobę; obraźliwe komentowanie wpisów na blogu.

4.CYKLE PRZEMOCY

I. Faza narastającego napięcia

Agresor: jest stale irytowany, każdy drobiazg go złości, zaczyna awantury, prowokuje kłótnie, nadużywa alkoholu, narkotyków, staje się niebezpieczny, przerażający, sprawia wrażenie, że coraz mniej panuje nad swoim "ja".

Ofiara: uspokaja go, spełnia jego zachcianki, przeprosza, ulega mu, nadskakuje mu lub unika go, chce poprawić mu humor, uczynić go szczęśliwym, powstrzymać przed wyrządzeniem jej krzywdy, narasta w niej napięcie i lęk, co objawia się w dolegliwościach fizycznych-bóle głowy, żołądka, brak energii do życia, pobudliwość nerwowa, niespokojność.

II. Faza gwałtownej przemocy

Agresor: wyładowuje się, wpada w szał, eksploduje pod wpływem jakiegoś drobiazgu, stosuje różnego rodzaju przemoc.

Ofiara: czuje się bezradna, w żaden sposób nie może już uspokoić sprawcy, jest w totalnym szoku, nie może uwierzyć, że to naprawdę się stało, odczuwa wstyd, przerażenie, jest oszołomiona, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.

III. Faza miodowego miesiąca

Agresor: wie, że posunął się za daleko, zaczyna przeproszać, staje się inną osobą, szczerze żałuje, okazuje skruchę, obiecuje, że już się to nigdy nie powtórzy, płacze, wzbudza litość, tłumaczy się, dlaczego to zrobił, przekonuje ofiarę, że to był jednorazowy incydent, okazuje ciepło, miłość, staje się podobny do tego, jaki był na początku znajomości, przynosi prezenty, rozmawia z ofiarą, dba o nią, obiecuje, że się będzie leczył.

Ofiara: zaczyna wierzyć, że partner się zmienił, że przemoc to jednorazowy incydent, że się nie powtórzy, czuje się kochana, myśli, że jest dla niego ważna, znowu go kocha, spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerem, życie we dwoje znów wydaje jej się piękne i pełne nadziei.

IV. Faza narastającego napięcia

Cykl się powtarza. Przemoc w następnym cyklu staje się gwałtowniejsza, narasta, powtarza się dopóki nie będzie interwencji z zewnątrz.

Charakterystyka ofiar przemocy:

- a) niska samoocena,
- b) wysoka zależność od partnerów,
- c) niepokój i depresja
- d) izolacja społeczna
- e) zinternalizowane poczucie winy,
- f) podporządkowanie się,
- g) ambiwalentne poczucie lojalności,
- h) zniekształcone ambicje,
- i) nadużywanie alkoholu i narkotyków,

Charakterystyka sprawców przemocy:

- a) niska samoocena i poczucie niedostosowania
- b) poczucie izolacji i braku wsparcia społecznego
- c) brak umiejętności społecznych i asertywności,
- d) zaburzenia psychiczne, takie jak lęk depresja,
- e) nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków,
- f) słaba kontrola impulsów i zachowania antyspołeczne,
- g) zaborczość, zazdrość, lęk przed porzuceniem,

- h) zrzucanie winy na innych, podsycanie sporów, okazywanie agresji i przemocy w odpowiedzi na prowokację,
- i) brak empatii w stosunku do zależnej ofiary, co może być uwarunkowane złym stanem zdrowia fizycznego lub psychicznego, problemami seksualnymi lub uszkodzeniami w czasie życia płodowego lub okołoporodowymi
- j) przeniesienie złości spowodowanej niezadowolaniem z pracy, stresem w pracy lub niedawnymi niekorzystnymi wydarzeniami życiowymi (np.: separacja z małżonkiem, śmierć rodzica lub dziecka),
- k) problemy społeczno- ekonomiczne, takie jak bezrobocie, złe warunki mieszkaniowe, trudności finansowe,
- l) doświadczanie przemocy w dzieciństwie,
- m) stosowanie przemocy, groźby lub używanie broni.

5. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarszyn na lata 2018-2020, zwany dalej „Programem”, przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Zarszyn i ukierunkowany na zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności działań w tym kierunku, pogłębienie form wsparcia dla ofiar przemocy, oddziaływanie edukacyjne na sprawców przemocy. Celem Programu jest także zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz podnoszenie profesjonalizmu osób zajmujących się udzielaniem pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.

6. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY

Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powołany w 2011 roku.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji:

- a) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarszynie,
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarszynie,

- c) Posterunku Policji w Besku,
- d) Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Medic- San” w Nowosielcach,
- e) Zespołu Szkół w Zarszynie
- f) organizacji pozarządowych i Kościołów działających na terenie Gminy Zarszyn,
- g) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Sanoku

6.1. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest:

Koordinowanie działań w/w instytucji oraz specjalistów instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy,
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie,
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

6.2. Skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Zarszyn

Do końca 2016 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 100 „Niebieskich Kart –A”.

Tabela 1. Liczba formularzy „Niebieska karta-A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego

Rok	2014	2015	2016	Razem
Liczba formularzy „Niebieska Karta”	25	39	36	100

Źródło: GOPS Zarszyn- Ankieta dot. zjawiska przemocy w rodzinie- dane za lata 2014-2016

Z powyższych danych wynika, że w roku 2014 sporządzonych zostało 25 „ Niebieskich Kart”. W roku 2015 liczba ta wzrosła do 39, natomiast w roku 2016 liczba ta zmalała do 36 kart.

Tabela: 2. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie.

Rok	Ogółem poszkodowane osoby	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2014	25	23	2	0
2015	40	34	6	0
2016	22	17	5	0

Razem	87	74	13	0
--------------	----	----	----	---

Źródło: GOPS Zarszyn- Ankieta dot. zjawiska przemocy w rodzinie- dane za lata 2014-2016

Z powyższych danych statystycznych wynika, że w okresie 2014-2016 w wyniku przemocy domowej zostało poszkodowanych 87 osób, w tym 74 kobiety, 13 mężczyzn. Największą grupę poszkodowanych stanowią kobiety.

Ponadto dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarszynie pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

- a) Na terenie gminy Zarszyn występują najczęściej 2 formy przemocy tj. fizyczna, psychiczna. Najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc psychiczna.
- b) Wśród sprawców przemocy dominują mężczyźni. Ofiarami przemocy w przeważającej mierze są kobiety.
- c) Najczęstszą przyczyną przemocy był alkohol. Wśród innych przyczyn wystąpiły zaburzenia psychiczne oraz typ osobowości.
- d) Większość ofiar przemocy na terenie Gminy Zarszyn nie szukała pomocy.
- e) Ofiary przemocy skorzystały z pomocy prawnej, socjalnej i pedagogicznej. Zdecydowanie brak jest wsparcia psychologicznego.
- f) W większości działania wspierające ofiary przemocy prowadziły do poprawy sytuacji w rodzinie, ale jedynie do poprawy częściowej.
- g) Dane Ośrodka wskazują, że wśród przyczyn bierności ofiar przemocy dominuje lęk, wstyd, stereotypy panujące w środowisku, trudności w samodzielnym utrzymaniu się oraz współzależnienie od sprawcy.

7.PROGRAM JEGO CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA

7.1 Celem Głównym Programu jest:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Zarszyn oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc oraz zwiększenie skuteczności i dostępności wszechstronnej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc”

7.2. CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA

1. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów

Zadanie nr 1.

Dalsza praca Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Cel pracy Zespołu:

Szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

Zadanie 2:

Poszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej.

Cel realizacji zadania: Wsparcie prawne i psychologiczne ofiar przemocy.

Proponowane dyżury specjalistów: prawnik, terapeuta, pracownik socjalny.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. liczba porad udzielonych ofiarom przemocy,
2. liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,
3. liczba rodzin objętych działaniami pomocowymi.

2. Podnoszenie świadomości społeczeństwa gminy w zakresie skali i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie 1.

Organizacja akcji informacyjnych propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.

Zadanie 2.

Systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie w szczególności wśród nauczycieli i pedagogów szkolnych, służb społecznych oraz osób duchownych.

Zadanie 3.

Podnoszenie wiedzy poprzez dokształcanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Zespołów Roboczych i pracowników GOPS.

Zadanie 4.

Opracowanie przystępnych informacji na temat procedur ochrony prawnej i wsparcia psychicznego dla świadków przemocy w rodzinie.

Zadanie 5.

Organizacja letniego wypoczynku, zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych przemocą.

3. Zwiększenie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, a w szczególności zwiększenia skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zadanie 1.

Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, organizowanie grup wsparcia dla ofiar przemocy.

Zadanie 2.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami przemocy w rodzinie

4. Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie

- Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, sądowe, dane z Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, GKRPA, ze szkół oraz badanie ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców),
- przygotowywanie raportów o przemocy w rodzinie, podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji udzielających pomocy rodzinom z problemem przemocy,
- monitorowanie na bieżąco problematyki przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy.

5. Realizatorzy programu:

Gmina Zarszyn w oparciu o współpracę przedstawicieli:

1. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarszynie,
2. Szkół z terenu Gminy Zarszyn,
3. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowosielcach,
4. Posterunku Policji,
5. Urzędu Gminy,
6. Organizacji pozarządowych i Kościołów działających na terenie Gminy Zarszyn.

8. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie miał charakter interdyscyplinarny i będzie realizowany przez wszystkie podmioty zobowiązane do podejmowania działań na rzecz problemu przemocy w rodzinie.

Harmonogram realizacji Programu : ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu, poszczególne cele/zadania prowadzone będą w formie pracy ciągłej przez okres 3 lat (lata 2018-2020) przez wszystkie współuczestniczące w realizacji Programu podmioty.

Podejmowane działania będą miały charakter:

- edukacyjny- rozpowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy,
- profilaktyczny- zapobieganie, opracowanie wczesnej diagnozy,
- wspierający- polegający na współpracy, wymianie wzajemnych doświadczeń, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji,
- pomocowy- specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczne, informacyjne dotyczących możliwości udzielania pomocy.

8.1 Zarządzanie programem

Zobligowanym do zarządzania programem będzie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany przez Wójta Gminy Zarszyn.

Posiedzenia Zespołu będą się odbywać raz na kwartał celem:

- prowadzenia bieżącego monitoringu,
- wymiany informacji i doświadczeń,
- inicjowanie poszczególnych działań zawartych w Programie,
- ustalenie potrzeb finansowych związanych z dalszą realizacją Programu.

8.2 Monitorowanie i ewaluacja

Niniejszy Program będzie monitorowany co rok w celu ustalenia

- czy działania zaplanowane w programie są realizowane,
- stanu realizacji zadań Programu.

W celu zbadania efektów Programu raz w roku oraz za zakończenie zostanie przeprowadzona ewaluacja w formie:

- Sprawozdania przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego
- Protokołów z zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego.

8. 3 FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania wymienionych zadań Programu będą środki budżetu Gminy Zarszyn przewidziane w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Zarszyn, przy czym środki na obsługę organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego przewidywane są w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarszynie.

9. ZAKOŃCZENIE

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw jak też dóbr osobistych człowieka. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań w celu zmniejszenia skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć (J. Wawrzyniak, socjologiczne i psychologiczne aspekty przemocy, Łódź 2007,s 36)

Podsumowując – przemoc poniża, rodzi nienawiść, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody. W celu przeciwdziałania przemocy należy przede wszystkim kształtować obraz świata, w którym gardzi się przemocą, rozwijać kompetencje społeczne, uczyć asertywności, tolerancji oraz tworzyć atmosferę życzliwości i przyjaźni.

Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarszyna na lata 2018-2020 przyczyni się do osiągnięcia wytyczonych celów.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Zarszyn
mgr Andrzej Zorliczny